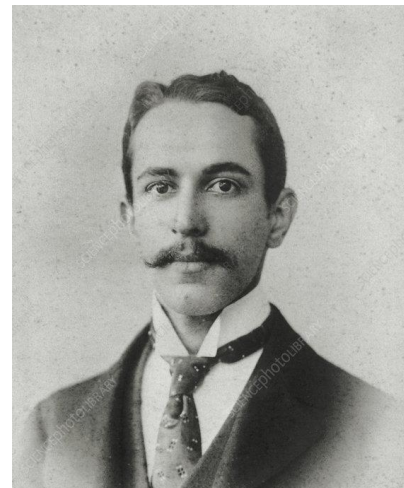

Eugène Antoniadi i la no existència dels canals de Mart (1870-1944, Turquia-França)

Eugène Michel Antoniadi va ser un astrònom francès, de pares grecs, conegut per haver desmuntat la hipòtesi dels canals de Mart.

Antoniadi va néixer a Istanbul, però va passar la major part de la seva vida a França. Va començar a estudiar arquitectura però ben aviat es va apassionar per l'astronomia. Va començar a observar el firmament amb un petit telescopi i a fer-ne mapes. Al principi treballava a prop de la seva vila natal però després se'n va anar a l'illa de Prinkipo, al mar de Màrmara. Va enviar els seus treballs a França, a Camille Flammarion, que els publicà a la revista *Astronomie*. Això li va permetre esdevenir membre de la *Société astronomiques de France* el 1891, amb 21 anys.

El 1893 Flammarion el va contractar per a treballar com a astrònom ajudant al seu observatori ubicat a Juvisy-sur-Orge, on va treballar-hi durant 9 anys. El 1896 també va esdevenir membre de la *British Astronomical Association* i com a tal va acompanyar una expedició per veure un eclipsi de Sol a Noruega. Ràpidament va ser el responsable de la secció d'estudis de Mart.

El 1898 va publicar la seva primera obra sobre Mart. En aquella època es pensava que aquest planeta tenia canals construïts artificialment. Antoniadi era escèptic sobre aquesta teoria mentre que Flammarion n'era un defensor ardent. També va estudiar els anells de Saturn, Júpiter y la seva Gran Taca roja.

El 1902 es va barallar amb Flammarion i va marxar del seu observatori i de la *Société Astronomique de France*. Se'n va anar a Anglaterra primer i a Turquia després. Es va casar amb Catherine Sevastopoulos.

El 1909 va tornar a França, a l'observatori de Meudon, dirigit per Henri Deslandres, que disposava d'un telescopi de 83 cm d'obertura. Amb aquest telescopi va poder fer mapes amb gran precisió de la superfície de Mart i va desmuntar totalment la teoria dels canals marcians. Va demostrar que eren il·lusions òptiques degut a la complicada geografia de la superfície de Mart, amb les seves diferents àrees brillants i fosques.

El 1930, Antoniadi va publicar *La planète Mars*, en el qual presentava un resum de la topografia de Mart, donant un gran pas endavant en la recerca sobre aquest planeta. Va ser també un gran observador de Mercuri i de Venus. La seva obra de 1934 *La planète Mercure et la rotation des satellites*, va ser publicada després de dues dècades d'observacions, contenia el millor i més detallat mapa topogràfic de Mercuri de l'època pre-espacial, basat en la hipòtesi de Giovanni Schiaparelli, que argumentava que aquest planeta sempre tenia la mateixa cara orientada cap al Sol. No va ser fins el 1965, quan es va descobrir que Mercuri no té una òrbita síncrona, sinó que està en una ressonància orbital 2:3. Antoniadi va intentar descobrir el perquè dels enfosquiments locals en la superfície de Mercuri, i va pensar que podrien deure's a material fi en suspensió que es trobava en l'atmosfera del planeta.

Va inventar-se una escala per mesurar la qualitat de les observacions deguda a la turbulència atmosfèrica. Aquesta escala va des del I al V (en xifres romanes), I vol dir observació visual perfecte i V observació visual molt dolenta. Antoniadi va morir el 1944 a l'edat de 74 anys.